

Pasi Oksanen 27.10.2019

IAAF sääntömuutokset 2020 – Paljon pieniä muutoksia 2020. Vahalankun käyttöön merkittävä muutos vuoden 2021 alusta.

Yleisurheilun kansainvälinen kattojärjestö IAAF tekee isompia sääntömuutoksia aina MM-kisavuonna ja ne astuvat voimaan seuraavana vuonna. Uusimmat sääntömuutokset löytyvät jo IAAF sivuilta ja tässä ne on koottu tärkeimmiltä osin yhteen. Huomattavaa on, että sääntömuutoksia tehtiin useampi vuoden 2019 aikana ja ne tulivat voimaan välittömästi. Näistä jo voimassa olevista muutoksista on olemassa oma vastaava dokumenttinsa SUL nettisivuilla. Lopussa on vielä esitetty vahalankun käyttöön tuleva muutos vuoden 2021 alusta.

Tärkeimmät sääntömuutokset 2020 eteenpäin

Sääntö 100. Poikkeavat tavat järjestää kilpailu laajennettu myös MM- ja olympiatasolle.

Kommentti: Aiemmin sekä olympialaiset että MM-kilpailut on järjestetty täysin IAAF sääntöjen mukaisesti. Näin tuki tehdään edelleenkin, mutta nyt sääntö antaa mahdollisuuden järjestää myös näissä kilpailuissa tavanomaisesta poikkeavia formaatteja, kuitenkin edelleen niin, etteivät urheilijat saa ylimääräisiä etuja perusääntöihin nähden.

Sääntö 125.5. Varoituksia annettaessa viestijoukkue rinnastetaan yksittäiseen urheilijaan. Aiemmin viestijoukkueesta ei ole ollut mainintaa.

Kommentti: Yksittäinen viestijoukkueen jäsenen saadessa varoituksen se koskee samalla koko joukkuetta. Näin ollen toisen jäsenen saatua varoituksen tarkoittaa se koko viestijoukkueen suorituksen hylkäämistä.

Sääntö 141.1. Ikäluokista poistuvat nimitykset pojista ja tytöistä U18. Puhutaan pelkästään M ja N U18.

Sääntö 143.1. Vaatetuksesta poistuu sääntökohta, jonka mukaan kilpailuasun pitäisi olla samanvärinen sekä edestä että takaa.

Sääntö 144.4. Sallittuun urheilijan avustamiseen on lisätty kohta urheilijan auttamisesta ylös joko jatkamaan kilpailua tai saamaan lääkintäapua. Toinen lisätty kohta on erilaisten valojen tai vastaavien salliminen ilmoittamaan tavoiteaika esim. ME yrityksissä.

Kommentti: "Valojänisten" käyttö on aiemmin kielletty, mutta tapahtumanohjauksiin liittyvien efektien lisääntyessä tämäkin on nyt muutettu sallituksi asiaksi.

Sääntö 145.3. Mikäli viestijoukkue hylätään niin joukkueen jäsenet voivat edelleen osallistua jatkossa kilpailun muihin lajeihin.

Kommentti: Tämä liittyy aiempaan sääntökohdan 125.5 muutokseen. Viestijoukkuetta rangaistaan siis vain kyseisen viestin osalta, mutta osallistuminen muihin lajeihin samassa kilpailussa on mahdollista. Mikäli hylkäys tapahtuu finaalissa jäävät alkuerien tulokset voimaan.

Sääntö 146.4. Hylätyn urheilijan hyväksi ei voi jättää protestia, jos hylkäys on seurausta muusta tapahtumasta kuin mihin protesti liittyy.

Kommentti: Protestien vastaanottamisen prosessia on tarkistettu siten, että jos urheilijan suoritus on hylätty jostain muusta syystä kuin vastalauseeseen liittyen niin protestia ei oteta vastaan.

Sääntö 146.6. Mikäli kentälajeissa urheilija kilpailee protestin alaisena ja tämän johdosta toinen kilpailija pääsee jatkokierroksille, niin hänen tuloksensa säilyvät siitä huolimatta, miten protestin käsittelyssä lopulta käy.

Kommentti: Tilanne voi siis olla se, että jatkokierroksilla on protestien jälkeen yhdeksän kilpailijaa. Ylimääräisenä jatkoon päässyttä urheilijaa ei siis rangaista ja poisteta tuloksia jälkikäteen, vaan hän on virallisesti kilpailussa mukana sen loppuun asti.

Sääntö 162.7. Lähdön määritelmää edelleen tarkennettu ja jäsenneily uudestaan: Lähdön aloittaminen on määritelty seuraavasti:

a) telinelähdöissä mikä tahansa urheilijan liike, joka sisältää tai aiheuttaa toisen tai molempien jalkojen irtoamisen telineestä tai yhden tai molempien käsien irtoamisen radasta; ja

b) pystylähdössä mikä tahansa liike, joka aiheuttaa yhden tai molempien jalkojen irtoamisen radasta

Mikäli lähettäjä havaitsee, että ennen lähtölaukausta urheilija aloittaa liikkeensä ja liike ei pysähdy vaan jatkuu edellä esitettyjen kohtien a tai b mukaisesti lähdön aloittamiseksi, myös tämä katsotaan vilppilähdöksi.

Kommentti: Lähdön määritelmää ja vilppilähdön sanamuotoa on hiottu nyt lähes jokaisessa sääntöpäivityksessä. Urheilijan/urheilijoiden tulee olla liikkumatta (valmiit/lähtöasennossaan) ennen lähtölaukausta. Tämä koskee kaikkia juoksumatkoja. Käytännössä urheilijan vilppilähtö voidaan tuomita sekä liian aikaisesta irtoamisesta telineestä että liian aikaisesta lähtöliikkeen aloittamisesta.

Sääntö 163.6. Radalta poistumiseen tarkennus. Viestikapulan voi noutaa rata-alueen ulkopuolelta.

Kommentti: Sääntötekstiä on täydennetty, koska aiemmin radalta poistuminen katsottiin automaattisesti hylkäysperusteeksi. Pudonneen viestikapulan voi noutaa myös radan ulkopuolelta joutumatta hyläytyksi.

Sääntö 163.14. Väliaikojen ilmoittaminen on sallittu sisäkentältä juoksujen refereen luvalla. Yksi henkilö voi luvalla mennä sisäkentälle ja ilmoittaa väliaikoja kaikille juoksijoille korkeintaan kahdessa kohdassa.

Kommentti: Säännöistä poistuu nyt yksi eniten rahakisoissa rikotuista sääntökohdista. Jatkossa väliajoista ilmoittamisen hallinta siirretään juoksujen refereen vastuulle ja hän voi järjestää sen haluamallaan tavalla. Kuitenkin niin, että vain yksi ihminen voi olla ilmoittamassa väliaikoja sisäkentällä.

Sääntö 165.18. Manuaalisesti käynnistetty mutta sähköisesti luettu maalikamerakuva rinnastetaan käsiaikoihin.

Kommentti: Maalaisjärkeen käypä sääntötarkennus. Aiemmin manuaalisesti käynnistetty maalikamera on katsottu tilastokelvottomaksi, mutta nyt näin käynnistetty ja maalikamarakuvasta luettu aika rinnastetaan käsiajaksi. Tämä onkin järkevää koska maalikamerakuvasta luetut ajat ovat yleisesti tarkemmat kuin aidot käsiajat.

Sääntö 168.6-7. Aitajuoksussa aitojen ylityksen sääntöjä on tarkennettu: Aitajuoksussa urheilijat tulee ylittää kaikki aidat pysyen omalla radallaan. Muussa tapauksessa seuraa hylkäys, ellei säännön 163.4 kohta täyty.

Sääntökohta 168.7.b) hylkäys seuraa, jos urheilija kaataa tai siirtää aitaa käsillään, vartalollaan tai etummaisena aitaa ylittävän jalan yläosalla/etusalla.

Sääntökohta 168.7.c) hylkäys seuraa, jos urheilija tahallisesti tai tahattomasti kaataa tai siirtää omaa tai viereisen radan aitaa siten että sillä on vaikutusta tai haittaa muiden urheilijoiden suoritukseen tai jotain muuta sääntöä rikotaan.

Kommentti: Sääntöjen tarkennuksella on pyritty selkeyttämään ja tarkentamaan missä kohtaa hylkäys on tehtävä, jolloin tilanteesta jää tuomaristolle vähemmän tulkinnanvaraa.

Sääntö 169.5. Estejuoksuun tulee uusi korkeus M U18 sarjaan: 0,838m (83,8 cm)

Kommentti: Sääntö tulee voimaan 1.4.2020 alkaen. Eli ulkoratakaudelle tulee esteisiin porata yhdet reiät lisää tälle välikorkeudelle.

Sääntö 181.6. Korkeus- ja seiväshypyssä tulee riman korkeus tarkistaa aina silloin kun rimaa joudutaan vaihtamaan kesken kilpailun.

Sääntö 187.2. Omien heittovälineiden määrä lajia kohti rajataan maksimissaan kahteen.

Kommentti: Jatkossa ei siis oteta vastaan mitattavaksi enempää kuin kaksi henkilökohtaista heittovälinettä urheilijaa kohden.

Sääntö 190.1-3. Kiekonheitossa voidaan käyttää moukarin siirrettäviä sivupaneleita, jos on tarvetta pienentää kiekonheiton vaara-aluetta.

Kommentti: Tähän asti sääntö on määrännyt kiekonheiton ajaksi sivupanelit tiettyyn asentoon. Nyt sääntö antaa lajinjohdolle mahdollisuuden siirtää paneleita kätisyyden mukaan vastaavasti kuin moukarissa turvallisuuden lisäämiseksi.

Sääntö 261. Virallisten ME-tulosten listoilta poistuvat ratamatkat 20 000 m, 25 000 m ja 30 000 m.

Sääntömuutokset vuoden 2021 alusta

IAAF siirsi vahalankun käyttöön liittyvän säännön voimaantuloa vuodelta eteenpäin niissä vaadittavien teknisten muutosten takia. Yliastumisen toteamiseen käytetään kahta vaihtoehtoista ratkaisua

Sääntö 183.3. Yliastuminen voidaan todeta videolla tai vastaavalla teknologialla. Tällöin vahalankkua ei tarvita. Vahalankun tilalla on peitelevy tai vastaava, jonka tulee olla erottuva väriltään, ei siis valkoinen. Mikäli vahalankkua kuitenkin käytetään, tulee vahan muodon olla pystysuora (90 astetta) ponnistuslankkua nähden (kuva tekstin lopussa).

Sääntö 185.1. Urheilijan suoritus on hylätty, jos hänen kenkensä tai jalkansa mikä tahansa osa ponnistushetkellä rikkoo pystysuoran tason ponnistuslinjaan nähden.

Kommentti: Tätä uudistusta on ehdotettu vuosien varrella monta kertaa ja vuoden 2021 alusta tämä on nyt sitten voimassa. Menetelmä jakaantuu ns. isojen kisojen videoperusteiseen seurantaan, pienempien kisojen käyttäessä edelleen uudelleen muotoiltua vahalankkua. Huomattavaa on, että enää vahaan ei tarvitse koskea. Pelkkä videolla tai silmällä havaittu ponnistusrajan rikkominen riittää. Toki vaha tässä auttaa havainnointia, mutta tuomaritoiminta tulee perustumaan merkittävästi enemmän näköhavaintoon.

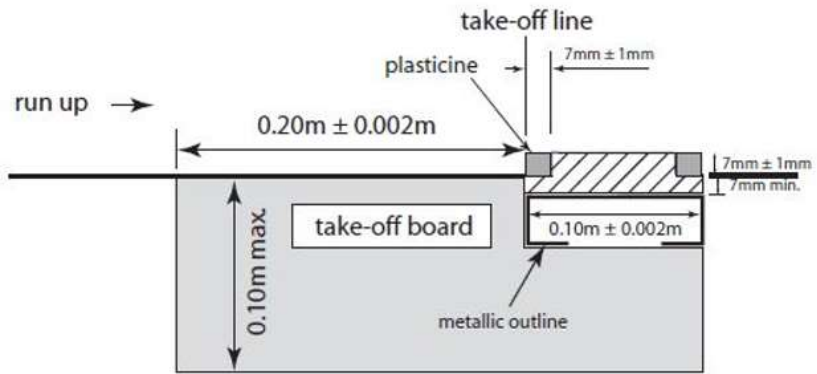

Figure 184a - Take-off board and plasticine indicator board